

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemini içeren 29.4.2003 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"I- 4842 sayılı Yasa'nın 15. maddesiyle değiştirilen 193 sayılı Gelir Vergisi Yasası'nın ücretlilerde vergi indirimini düzenleyen mükerrer 121. maddesinin,

- Birinci fıkrasında, gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde, mükellefin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve ikamet edilen konuta ilişkin kira giderlerinin yıllık toplam tutarının ne kadarının ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edileceği ya da işverenler aracılığı ile kendisine nakden geri verileceği belirtilmiş,

- Son fıkrasında da,

-Ücretlilerin harcama belgelerinin işverene ibrazı, bildirimi ve verginin mahsup ya da geri verilmesine ilişkin süreleri saptamaya,

- Geri vermeyi nakden ya da mahsuben yaptırmaya,

- Vergi mahsup ve iadesine bağlı tutulacak mal ve hizmet alımlarını yukarıda sayılanlarla sınırlı olmaksızın saptamaya,

- Uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye, Maliye Bakanlığı'nın yetkili olduğu kurala bağlanmıştır.

Görüldüğü gibi, 193 sayılı Gelir Vergisi Yasası'nın 4842 sayılı Yasa'nın 15. maddesi ile değişik mükerrer 121. maddesinin birinci fıkrasında, ücretlilerde vergi indirimine bağlı tutulacak gider türleri tek tek sayılmışken, maddenin son bendinde vergi mahsup ve iadesine bağlı tutulacak mal ve hizmet alımlarını, birinci fıkrada sayılanlarla sınırlı olmaksızın saptamaya Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Anayasa'nın 73. maddesinin üçüncü fıkrasında, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin yasayla konulacağı, değiştirileceği ya da kaldırılacağı; son fıkrasında da, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleri ile oranlarına ilişkin kurallarda, "kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde" değişiklik yapma yetkisinin Bakanlar Kurulu'na verilebileceği belirtilmiştir.

Bu kural uyarınca, "vergi indirimleri"nde değişiklik yapma yetkisinin yalnızca Bakanlar Kurulu'na verilmesi, Bakanlar Kurulu'nun yetkisine bırakılan değişiklik yapma alanının yukarı ve aşağı sınırlarının da yasada belirlenmesi gerekmektedir.

Oysa, yukarıda da belirtildiği gibi, 193 sayılı Yasa'nın 4842 sayılı Yasa'yla değişik mükerrer 121. maddesinin son fıkrasında, vergi mahsup ve iadesine, bir başka deyişle "vergi indirimlerine bağlı tutulacak mal ve hizmet alımlarını yeniden saptama yetkisi, Bakanlar Kurulu'na değil, Maliye Bakanlığı'na verilmiştir.

Üstelik, bu fıkra verili yetkinin sınırları belirtilmemiş, tam tersine "yukarıda sayılanlarla sınırlı olmaksızın" denilerek, Maliye Bakanlığı'na verili yetkinin hiçbir sınırının bulunmadığı açıkça vurgulanmıştır.

Bu nedenle, sözkonusu düzenleme Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrasına aykırı düşmektedir.

2- 4842 sayılı Yasa'nın 24. maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'na eklenen geçici 19. maddenin,

- Birinci tümcesinde, Asya Kalkınma Bankası'nın 2003 yılında ülkemizde yapılacak yıllık toplantılarıyla ilgili olarak bu Banka'ya ve temsilcilerine yapılacak ve hizmetlerin katma değer vergisinden müstesna tutulduğu,

- İkinci tümcesinde, toplantıya ilişkin teslim ve hizmetleri tanımlamaya. istisna uygulanacak tutara ilişkin alt sınır belirlemeye Maliye Bakanlığı'nın yetkili olduğu,

belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi geçici maddenin birinci tümcesinde, Asya Kalkınma Bankası'nın 2003 yılında ülkemizde gerçekleştirilecek toplantıyla ilgili yapacağı tüm giderler katma değer vergisinden istisna edilmişken; ikinci tümcesinde istisna uygulanacak tutara ilişkin alt sınır belirleme yetkisi Maliye Bakanlığı'na verilmiştir.

Anayasa'nın 73. maddesinin üçüncü fıkrasında, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin yasayla konulacağı, değiştirileceği ve kaldırılacağı; son fıkrasında da, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleri ile oranlarına ilişkin kurallarda, "kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde" değişiklik yapma yetkisinin Bakanlar Kurulu'na verilebileceği belirtilmiştir.

Bu kural uyarınca, "vergi istisnalarında değişiklik yapma yetkisinin yalnızca Bakanlar Kurulu'na verilmesi, Bakanlar Kurulu'nun yetkisine bırakılan değişiklik yapma alanının yukarı ve aşağı sınırlarının da yasada belirlenmesi gerekmektedir.

Oysa, yukarıda da belirtildiği gibi, 4842 sayılı Yasa'nın 24. maddesiyle 3065 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 19. maddenin ikinci tümcesi ile, Asya Kalkınma Bankası'nın 2003 yılında ülkemizde gerçekleştirilecek toplantı ile ilgili yapacağı giderlerden katma değer vergisinden istisna edilecek tutarın "alt sınırını" saptama yetkisi Maliye Bakanlığı'na verilmiştir.

Bu nedenle, geçici maddenin ikinci tümcesi; hem yetkinin "alt ve üst sınırlarının yasada belirlenmesi gerekirken bu yapılmayarak "alt sınırı" saptama yetkisinin yönetime bırakılmış olması, hem de istisna tutarının aşağı ve yukarı sınırlar içinde değiştirilmesi yetkisinin Bakanlar Kurulu'na verilmesi gerekirken, bu yetkinin Maliye Bakanlığı'na verilmiş olması nedeniyle Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkra kuralıyla bağdaşmamaktadır.

SONUÇ

1- Yukarıda açıklanan gerekçelerle, 09.04.2003 günlü, 4842 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un,

Esas Sayısı:2003/33

Karar Sayısı:2004/101

- 15. maddesiyle değiştirilen 193 sayılı Gelir Vergisi Yasası'nın mükerrer 121. maddesinin son fıkrasındaki "...vergi mahsup ve iadesine tâbi tutulacak mal ve hizmet alımlarını yukarıda sayılanlarla sınırlı olmaksızın tespit etmeye..." kuralı ile,

- 24. maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'na eklenen geçici 19. maddenin ikinci tñmcesindeki "...istisna uygulanacak miktara ilişkin alt sınır belirlemeye..." kuralının,

Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrasına aykırı olmaları nedeniyle iptallerine,

2- Uygulanmaları durumunda doğacak giderilmesi güç ya da olanaksız hukuksal sonuçları ve kamusal zarar gözönünde bulundurularak söz konusu kuralların yürürlüklerinin durdurulmasına, karar verilmesini arzederim.""